

İngiltere’de Yeni Hayat Başlangıç Rehberi

İngiltere’ye Taşınmadan Önce Bilmeniz Gereken 11 Gerçek

Proje Big Ben

Giriş

Yurt dışına taşınmak cesaret ister. Ama kalmak başka bir şey. Asıl sınav çoğu zaman o uçağa bindikten sonra başlıyor.

Ben bu rehberi “İngiltere çok güzel, hemen gelin” demek için hazırlamadım. Aynı şekilde “sakın gelmeyin, burada her şey bitti” demek için de hazırlamadım. Çünkü bence bu iki uç da gerçeği tam anlatmıyor.

İngiltere hâlâ çok güçlü fırsatlar sunan bir ülke. Ama özellikle son yıllarda buraya gelmek, burada düzen kurmak, iyi bir iş bulmak, iyi bir ev tutmak, çocuklu aile olarak sistemi çözmek eskisinden daha zor. Dolayısıyla mesele artık sadece gelmek değil. Mesele, neye geldiğinizi bilerek gelmek.

Biz İstanbul’dan İngiltere’ye taşındık. Burada ev kiraladık, ev aldık, çocuk büyüttük, okul ve kreş sistemini yaşadık, iş kaybettik, yeniden iş bulduk, şirket kurduk, araba aldık, mortgage ödedik, yüksek giderlerle yaşamayı öğrendik. Yani bu rehber masa başında yazılmış teorik bir içerik değil.

Bu rehberin amacı sizi korkutmak değil. Daha hazırlıklı hale getirmek.

Çünkü İngiltere’ye gelen insanların çoğu bilgi eksikliğinden değil, yanlış beklentilerden zorlanıyor.

1. İngiltere Hâlâ Fırsatlar Sunuyor, Ama Artık Kolay Ülke Değil

Türkiye’den bakınca İngiltere hâlâ çok güçlü bir ülke gibi görünüyor. Haksız da değil. Güçlü bir ekonomi var, sistem var, hukuk var, uluslararası kariyer fırsatları var, çocuklar için güvenli ve düzenli bir hayat ihtimali var. Bunlar küçük şeyler değil.

Ama şunu da kabul etmek lazım: Bugünkü İngiltere, bundan 10-15 yıl önceki İngiltere değil.

Kiralar çok arttı. Ev almak zorlaştı. Sponsorlu iş bulmak daha rekabetçi hale geldi. Londra gibi yerlerde hata yapmanın maliyeti büyüdü. İlk geldiğinizde yanlış bölge seçerseniz, yanlış bütçe yaparsanız, iş piyasasını yanlış okursanız veya “bir şekilde hallederiz” diye gelerseniz, o “bir şekilde” kısmı bazen epey pahalıya patlayabiliyor.

Ben İngiltere’yi hâlâ mantıklı bulanlardanım. Ama artık romantik bakışla değil, stratejik bakışla.

Buraya gelmeden önce kendinize sormanız gereken soru şu:

“İngiltere güzel mi?” değil.

“Benim profilim, gelirim, aile durumum, kariyerim ve beklentilerim için İngiltere doğru ülke mi?”

Bu iki soru birbirinden çok farklı.

2. Maaşlar Yüksek Görünür, Ama Asıl Mesele Elde Kalan Para

Türkiye’den bakınca İngiltere maaşları çok etkileyici görünebiliyor. 50 bin pound, 70 bin pound, 100 bin pound gibi rakamlar kulağa büyük geliyor. Zaten büyük rakamlar. Ama İngiltere’de hayatı anlamak için brüt maaşa değil, ay sonunda ne kaldığına bakmak gerekiyor.

Vergi, kira, mortgage, kreş, ulaşım, market, enerji, council tax derken tablo hızlıca değişiyor.

Özellikle çocuklu bir aileyseniz bu hesap daha da kritik hale geliyor. Bazen iki kişinin çalıştığı, kağıt üzerinde gayet iyi kazanan bir aile bile Londra ve çevresinde kendini sürekli hesap yaparken bulabiliyor. Bizim kendi hayatımızdan biliyorum. Mortgage ayrı, kreş ayrı, araba ayrı, faturalar ayrı. Bir noktadan sonra maaşınızın yüksek olması tek başına sizi rahat ettirmiyor. Sistemi doğru kurmanız gerekiyor.

Buradaki en büyük hata şu: İnsanlar genelde sadece maaş teklifine bakıyor. Halbuki asıl bakılması gereken şey yaşam senaryosu.

Tek kişi misiniz? Çocuk var mı? Londra’da mı yaşayacaksınız? Araba gerekiyor mu? Eşiniz çalışabilecek mi? İlk 6 ay için kenarda ne kadar paranız var? Türkiye’deki yaşam standardınızı burada devam ettirmek mi istiyorsunuz, yoksa bir süre daha mütevazı yaşamaya hazır mısınız?

İngiltere’de iyi kazanmak önemli. Ama iyi planlamak daha önemli.

3. Sponsorlu İş Bulmak Mümkün, Ama “CV Gönderdim Bekliyorum” Dönemi Bitti

Sponsorlu iş konusu İngiltere’ye gelmek isteyenlerin en çok sorduğu konulardan biri. Burada en baştan dürüst olmak lazım: Sponsorlu iş bulmak mümkün. Ama kolay değil.

Şirket açısından sponsor olmak ek maliyet, ek operasyon ve ek risk demek. Yani şirketin size sponsor olması için sadece “iyi aday” olmanız yetmeyebiliyor. Şirketin sizin neden o işe değer katacağınızı çok net görmesi gerekiyor.

Bu yüzden CV’nin güzel görünmesi yetmiyor. LinkedIn profiliniz, iş arama stratejiniz, başvurduğunuz şirketler, sektör seçiminiz, kullandığınız dil, mülakattaki hikayeniz hepsi bir bütün.

Türkiye’de çok iyi bir kariyeriniz olabilir. Ama İngiltere’de işe alım yapan birinin sizin tecrübenizi 20 saniyede anlaması gerekiyor. CV’niz fazla yerel kalırsa, unvanlarınız İngiltere piyasasında karşılık bulmazsa veya başarılarınız ölçülebilir şekilde anlatılmazsa, iyi profil bile görünmez hale gelebiliyor.

Benim tavsiyem şu: İngiltere’ye gelmek için iş arıyorsanız, bunu bir başvuru süreci gibi değil, bir pazarlama süreci gibi düşünün.

Kime ne satıyorsunuz?

Kendi tecrübenizi.

Ve alıcı tarafın sizi anlamasını kolaylaştırmanız gerekiyor.

4. Ev Meselesi Sandığınızdan Daha Merkezi Bir Konu

İngiltere'ye taşınırken insanlar genelde önce işe, sonra maaşa, sonra vizeye bakıyor. Bunlar çok önemli. Ama günlük hayat kalitenizi belirleyen en büyük konulardan biri ev.

Nerede yaşayacağınızı sadece adres meselesi değil. Okul, ulaşım, sosyal çevre, market, tren istasyonu, park, güvenlik, işe gidiş süresi, çocukların rutini, hafta sonu hayatınız... hepsi ev seçimiyle bağlantılı.

İngiltere'de evler Türkiye'de alıştığımız evlerden çok farklı olabiliyor. Daha eski yapılar, farklı ısıtma sistemleri, daha küçük odalar, bahçe, otopark, council tax band, enerji verimliliği, ulaşım bağlantısı gibi konuları anlamadan ev seçmek riskli.

Kiralık ev bulmak da özellikle iyi bölgelerde ciddi rekabetli. İlk geldiğinizde kredi skorunuz yok, İngiltere'de adres geçmişiniz yok, landlord açısından yeni bir profilsiniz. Bazen peşin ödeme teklif etmek gerekiyor, bazen hızlı karar vermek gerekiyor, bazen de ideal evi değil, ilk dönemi sorunsuz atlatacak evi seçmek gerekiyor.

Ev satın alma tarafı ise bambaşka bir dünya. Mortgage, solicitor, survey, leasehold, freehold, stamp duty gibi konulara hazırlıksız gerseniz süreç hem stresli hem de pahalı olabilir.

Ama doğru yapıldığında ev satın almak İngiltere'de aidiyet hissini çok değiştiriyor. Bizim için de öyle oldu. Kiracı psikolojisinden çıkıp "tamam, burada bir düzen kurduk" hissine geçmek büyük fark yaratıyor.

5. Çocuklu Aileler İçin İngiltere Çok Güçlü, Ama Ucuz Değil

Çocuklu aileler için İngiltere'nin çok güçlü tarafları var. Parklar, güvenlik, okul sistemi, mahalle hayatı, çocuk aktiviteleri, doğayla iç içe yaşama ihtimali... Bunlar Türkiye'den gelen birçok aile için gerçekten değerli.

Bizim açımızdan da İngiltere'nin en güçlü taraflarından biri çocuklarla hayat oldu. Bahçeli evler, parklar, sakin mahalleler, okul sistemi, çocukların daha rahat hareket edebildiği bir çevre... Bunlar İstanbul'da bizim için çok daha zor şeylerdi.

Ama madalyonun diğer tarafı da var: Kreş ve childcare masrafları çok yüksek.

Bazen çocuk bakım maliyeti tek başına ailenin bütün bütçe hesabını değiştirebiliyor. İki kişi çalışacak mısınız? Bir kişi bir süre evde mi kalacak? Çocuğun yaşı kaç? Ücretsiz saatlerden yararlanabilecek misiniz? Yaşadığımız bölgedeki kreş ücretleri ne seviyede?

Bunlar gelmeden önce hesaplanması gereken şeyler.

İngiltere çocuk büyütme için çok iyi bir yer olabilir. Ama çocuklu aile olarak gelir-gider hesabını romantik değil, matematiksel yapmak gerekiyor.

6. İngiliz Kültürünü Anlamadan İngiltere’de Rahat Edemezsiniz

İngiltere’de yaşamak sadece İngilizce bilmekle olmuyor. Kültürü de anlamak gerekiyor.

İngilizler genelde çok direkt görünmezler. Kibar konuşurlar, eleştiriyi yumuşatırlar, bazen “hayır” demeden hayır derler. İş hayatında da günlük hayatta da bu dolaylı iletişimi anlamak çok önemli.

Mesela biri “That might be difficult” dediğinde, bu çoğu zaman “Bu iş olmayacak” demektir. Ama size bunu suratınıza “olmaz” diye söylemez. İlk başta bu iletişim tarzı insana bulanık gelebilir. Zamanla alt metni okumayı öğreniyorsunuz.

Bir diğer fark da sosyal hayat. Türkiye’de spontane buluşmalar, çat kapı ilişkiler, daha yoğun aile ve arkadaş çevresi normaldir. İngiltere’de hayat daha planlıdır. İnsanlar kötü olduğu için değil, kültür böyle olduğu için. Bazen bir kahve için bile iki hafta sonrasına plan yapılabilir.

Bu durum ilk yıllarda yalnızlık hissi yaratabilir. Hele aileden, arkadaşlardan, eski düzenden kopup geldiyseniz, insan sadece ülkesini değil, eski halini de özleyebilir.

Bu çok normal.

Ama bu farkları bilerek gelerseniz, yaşadığımız şeyin kişisel bir başarısızlık değil, adaptasyon süreci olduğunu anlarsınız.

7. İngiltere’de Kariyer Sadece Yetkinlikle İlerlemiyor

İngiltere iş hayatında iyi olmak önemli ama tek başına yeterli değil.

Kendinizi nasıl anlattığınız, toplantılarda nasıl konumlandığınız, iletişiminiz, sakinliğiniz, karar alma tarzınız, yazılı iletişiminiz, stakeholder yönetiminiz... Bunların hepsi çok önemli.

Türkiye’de daha direkt, daha hızlı, daha “ben çözerim” tarzı çalışan biri İngiltere’de bazen fazla agresif veya fazla aceleci algılanabilir. Burada güven inşa etmek biraz daha sessiz bir süreç.

Benim kendi kurumsal geçmişimden öğrendiğim en önemli şeylerden biri şu: İngiltere’de insanlar sizin sadece ne bildiğinize değil, sizinle çalışmanın nasıl hissettirdiğine de bakıyor.

Güvenilir misiniz? Sakin misiniz? Net misiniz? İnsanları gereksiz strese sokmadan sonuç alabiliyor musunuz? Karmaşık konuları basitleştirebiliyor musunuz?

Bu beceriler bazen teknik beceriden bile daha önemli hale geliyor.

Bu yüzden İngiltere’de kariyer yapmak isteyenlere tavsiyem şu: Sadece CV’nizi değil, profesyonel hikayenizi de İngiltere piyasasına göre yeniden kurgulayın.

8. İngiltere’de Network Var, Ama Türkiye’deki Gibi Çalışmıyor

Network deyince Türkiye’de bazen akla torpil geliyor. İngiltere’de ise network daha çok güven ilişkisi gibi çalışıyor.

Bir insan sizi tanıyorsa, nasıl düşündüğünüzü biliyorsa, güvenilir buluyorsa ve sizinle çalışmanın iyi bir deneyim olacağını düşünüyorsa, bu çok güçlü bir avantaj.

Ben bunu YouTube tarafında da yaşadım. İnsanlar önce videolarımı izledi, konuşma tarzımı gördü, nasıl düşündüğümü anladı. Sonra kimi bireysel danışmanlık için geldi, kimi işini büyütmek için destek istedi.

Yakın geçmişte iş geliştirme amaçlı çalıştığım, UK’de sektöründe önde gelen firmalardan birisi bunun güzel bir örneği. Şirket sahibi önce beni YouTube’dan görmüş, sonra LinkedIn profilime bakmış, kurumsal geçmişimi incelemiş ve “bu adam düzgün konuşuyor, belli ki sistem kurmayı biliyor” diye düşünmüş. Sonra web sitesinden operasyonel süreçlere kadar birçok konuda birlikte çalıştık.

Burada önemli olan şu: Güven bazen siz yokken de çalışır.

Siz içerik üretirsiniz, profilinizi düzgün kurarsınız, geçmişinizi doğru anlatırsınız. İnsanlar sizi tanımadan önce bile sizin hakkınızda bir fikir oluşturur.

Bu yüzden İngiltere’de LinkedIn, web sitesi, içerik, profesyonel duruş çok önemli.

9. Göçün En Zor Tarafı Bazen Pratik Konular Değil, Zihin Tarafı

Vize alınır. Ev tutulur. İş bulunur. Ehliyet alınır. Banka hesabı açılır.

Ama zihinsel taraf bazen daha zordur.

Çünkü göç sadece adres değiştirmek değildir. Statü değiştirirsiniz. Sosyal çevreniz değişir. Aileden uzaklaşırsınız. Bildiğiniz sistemin dışına çıkarsınız. Eskiden kolayca çözdüğünüz şeyler bir anda uğraştırmaya başlar.

Türkiye’de bir telefonla çözdüğünüz konu burada randevu, form, bekleme, sistem, prosedür haline gelebilir. Bir yandan yeni ülkeye alışmaya çalışırken bir yandan eski hayatınızı özlersiniz.

Ve bazen insanın aklına şu soru gelir:

“Ben doğru mu yaptım?”

Bu sorunun gelmesi normal. Neredeyse herkesin aklından geçiyor.

Önemli olan bu duyguyu bir panik sinyali gibi değil, adaptasyonun parçası gibi görmek. Çünkü ilk yıllar bazen gerçekten zor. Ama düzen oturdukça, eviniz, işiniz, çevreniz, rutininiz oluştuğça İngiltere başka bir yere dönüşüyor.

Başta yabancı olan şeyler bir süre sonra normaliniz oluyor.

10. Uzun Vadeli Düşünenler Daha Az Zorlanıyor

İngiltere’de hayat kısa vadede yorucu olabilir. Ama uzun vadeli düşünenler için çok güçlü bir ülke.

Kredi geçmişi oluşur. Kariyer oturur. Çocuklar sisteme girer. Mortgage planı yapılır. Vatandaşlık veya uzun süreli oturma hedefi netleşir. Çevre oluşur. Zamanla insan “misafir” gibi değil, burada yaşayan biri gibi düşünmeye başlar.

Buraya sadece bir şeylerden kaçmak için gelenler genelde daha fazla zorlanıyor. Çünkü kaçtığımız yerle geldiğiniz yeri sürekli kıyaslıyorsunuz. Ama buraya bir hayat kurma projesi gibi bakarsanız, işler daha anlamlı hale geliyor.

Bizim kendi hikayemizde de bu böyle oldu. İlk geldiğimizde her şey yeni ve belirsizdi. Sonra yavaş yavaş ev, okul, iş, araba, mahalle, rutin derken sistem oturdu.

Bu yüzden benim bakışım şu: İngiltere’ye gelmek tek bir karar değil. Bir dizi karar.

Nerede yaşayacaksınız? Hangi işe yöneleceksiniz? Çocukların okulunu nasıl planlayacaksınız? Ev almak istiyor musunuz? Kariyerinizin bir sonraki adımını ne olacak? Türkiye ile bağınız nasıl devam edecek?

Bu soruları erken sormak, ileride çok büyük fark yaratıyor.

11. Başarılı Olmak İçin Mükemmel Olmanız Gerekmiyor, Ama Adaptif Olmanız Gerekliyor

İngiltere’de başarılı olan insanların ortak özelliği bence mükemmel olmaları değil.

Daha çok adaptif olmaları.

Öğrenmeye açıklar. Gerekliğinde geri adım atabiliyorlar. Sistemi anlamaya çalışıyorlar. Eski başarılarını yeni ülkeye aynen taşımaya çalışmak yerine, o başarıları yeniden paketliyorlar.

Bu çok önemli.

Türkiye’de çok iyi bir kariyeriniz olabilir. Çok iyi kazanıyor olabilirsiniz. Çok iyi bir çevreniz olabilir. Ama yeni ülkede bazı şeyleri yeniden inşa etmek gerekiyor. Bu insanın egosunu zorlayabilir. Ama göç biraz da bu zaten.

Sıfırdan başlamak değil belki, ama bazı şeyleri yeniden başlatmak.

Benim gözlemim şu: En iyi adapte olanlar ne aşırı romantik olanlar, ne de sürekli şikayet edenler. Gerçeği gören ama umudunu kaybetmeyenler.

İngiltere mükemmel değil. Ama doğru beklentiyle, doğru planla ve doğru destekle geldiğinizde hâlâ çok güçlü bir yeni başlangıç imkanı sunuyor.

Son Söz

İngiltere'ye taşınmak büyük bir karar.

Ama asıl mesele yalnızca taşınmak değil. Burada hayat kurmak.

İş, ev, okul, para, kültür, yalnızlık, kariyer, çocuklar, gelecek planı... Hepsi aynı anda geliyor. O yüzden bazen tek bir doğru cevap yok. Sizin durumunuza göre en mantıklı yol var.

Ben Proje Big Ben'de bu yüzden sadece bilgi paylaşmaya çalışmıyorum. Yaşanmış deneyimi, kurumsal bakışı ve gerçek hayatı birleştirmeye çalışıyorum.

Çünkü yeni başlangıçlar zor olabilir.

Ama doğru hazırlıkla daha kolay olabilir.

Proje Big Ben

YouTube kanalında İngiltere'de yaşam, kariyer, sponsorlu iş, ev alma, aile hayatı ve kültürel adaptasyon üzerine içerikler paylaşıyorum.

Bireysel danışmanlık veya iş geliştirme danışmanlığı hakkında konuşmak isterseniz:

İletişim: info@projebigben.com

YouTube: [projebigben](https://www.youtube.com/projebigben)

Yeni başlangıçlar daha kolay. Doğru hazırlıkla.